

*A svájci egészségügy statisztikai zsebkönyve 2017 (1. rész) –
Gesundheit. Taschenstatistik 2017
A lakosság egészségi állapota
Bundesamt für Statistik
14 Gesundheit, Neuchâtel 2018 (44 p.), megj. 2018. 01. 30.*

Kulcsszavak: egészségügy, egészségi állapot, statisztika, Svájc

Forrás Internet-helye: <https://www.bfs.admin.ch/bfs/de/home/aktuell/neue-veroeffentlichungen.assetdetail.4342091.html>

3. A lakosság egészségi állapota

3. 1. Általános egészségi állapot és halálozás

Születéskor várható élettartam

1990. óta a férfiak születéskor várható élettartama 7,5 évvel, a nőké 4,5 évvel növekedett. Ez világviszonylatban az egyik legmagasabb. A jó egészségi állapotban várható életkor férfiaknál és nőknél 68 év.

Születéskor várható élettartam, években (2016): férfiak 81,5 év, nők 85,3 év;

Jó egészségben töltött születéskor várható élettartam, években (2012): férfiak 67,7 év, nők 67,9 év;

Saját egészségi állapot (nagyon) jó önértékelése (2012): férfiak 84,3% év, nők 81,3% év.

Egészségi állapot önértékelése

A férfiak 84%-a, a nők 81%-a jónak vagy nagyon jónak értékelte saját egészségi állapotát. A krónikus egészségi problémákkal küszködő személyek száma a legfiatalabbtól a legidősebb korcsoportig háromszorosára növekedett. A leggyakoribb fizikai panaszok a hát- és derékfájás. Öt személy közül ketten ebben szenvednek.

Halálokok

A legfontosabb halálokok az első két életévben a veleszületett betegségek. 16 és 34 év közöttieknél a balesetek és az öngyilkosságok állnak első helyen. Nagyjából a 40-ik életévtől a legfontosabb halálokot a rákos megbetegedések jelentik, majd azok helyébe a 80-ik életévtől a szív- és érrendszeri megbetegedések lépnek. A rákos megbetegedések az idő előtti (70 év alatti) halálozás legfőbb okai. Férfiaknál az elveszített potenciális életévek 29%-a, nőknél 46%-a a rákos megbetegedéseknek tulajdonítható. Az idő előtti halálozás

tekintetében a második legfontosabb halálokot a balesetek és más erőszakos cselekmények képezik. A standardizált halálozási ráta 1970. óta megfeleződött.

3. 2. Szív- és érrendszeri megbetegedések és diabétesz

A szív- és érrendszeri megbetegedések a kórházi beutalások harmadik legfontosabb okát és a leggyakoribb halálokot képezik. A szív- és érrendszeri megbetegedések miatti kórházi beutalások száma 2002. óta 20%-kal növekedett. Ugyanebben az időszakban a halálokozások száma 9%-kal csökkent. 2015-ben 15.015 személy szenvedett akut miokardiális infarktust, ezek kétharmada férfi volt és közülük 2.284 beteg bele is halt a betegségbe. 15.154 személy (több mint fele férfi) szenvedett agyvérzést, 2.845 beteg bele is halt.

Szív- és érrendszeri megbetegedések miatt kórházba beutalt személyek száma (2015): férfiak 64.719, nők 50.276.

Szív- és érrendszeri megbetegedések miatti halálokozások száma (2015): férfiak 9.715, nők 11.878.

Magas vérnyomás

A magas vérnyomásban szenvedő személyek száma 1992 és 2012 között 13%-ról 18%-ra növekedett. Hasonlóképpen a magas koleszterinszinttel rendelkező személyek aránya 2002 és 2012 között 7%-ról 11%-ra növekedett. 2012-ben a férfiak 6%-a, a nők 4%-a szenvedett diabéteszben. 1997-ben ez az arány még mindkét nemnél valamivel több mint 3% volt.

3. 3. Rákos megbetegedések

Évente több mint 40.000 új rákos megbetegedés diagnózis megállapítására kerül sor. Az 1980-as évek kezdete óta az újonnan megbetegedők rátája enyhén növekedett, a halálozás csökkent. A leggyakoribb rákos megbetegedés férfiak körében a prosztatarák, nők körében a mellrák. Minden évben mintegy 205 (0 és 14 év közötti) gyermek betegedik meg rákban, közülük 17 beteg belehal. Gyermekkorban a leggyakoribb rákos megbetegedések a leukémiák (33%) és a központi idegrendszeri daganatok (22%).

3. 5. Fertőző betegségek

2016

új HIV-diagnózisok: 542

100.000 lakosra jutó új HIV-diagnózisok: 6,5

új tuberkulózis esetek: 624

100.000 lakosra jutó új tuberkulózis esetek: 7,5

Az újonnan diagnosztizált HIV-esetek száma 2008. óta csökkent, de már az 1990-es években csökkenés volt megfigyelhető. 2016-ban az új diagnózisok felét egymással szexuális kapcsolatot létesítő férfiakkal állapították meg. Az új tuberkulózis esetek száma az 1980-as évek óta másfélszeresével csökkent. 2005. óta azonban már nem csökken, sőt, néhány éve ismét növekedik.

3. 6. *Lelki egészség*

A lakosság többsége gyakran él át pozitív, mint negatív érzéseket. A lakosság 18%-a azonban közepes (13,4%) vagy magas (4,6%) lelki megterhelésnek van kitéve. A leggyakoribb pszichés megbetegedés a depresszió. 2012-ben a férfiak 6%-a és a nők 7%-a szenvedett közepes vagy súlyos depresszióban. (major depresszió). Az érintett személyek aránya az életkorral arányosan csökken.

Öngyilkosságok

2015-ben 1.071 személy (74%-uk férfi) követett el öngyilkosságot, amibe nem számítanak bele az asszisztált öngyilkossági esetek. Az öngyilkosság életkor szerint standardizált rátája 1995. óta egyötöddel csökkent. Férfiak körében az öngyilkosságok száma az életkorral arányosan erőteljesen növekedik. Ha az öngyilkosság valamilyen kísérőbetegséghez kapcsolódott, ez tíz közül hat esetben a depresszió volt.

3. 9. *Születések és csecsemők egészsége*

Az anyák életkora a szülés időpontjában 1970. óta folyamatosan növekedik. 2016-ban a szülések egyharmada 30 év alatti nőkre jutott, 1970-ben ez még kétharmad volt. A szülések 97%-ára kórházban került sor, ezek egyharmada császármetszéssel történt. A császármetszések aránya egyes régiókban kétszer akkora, mint a többiekben. 2016-ban 316 csecsemő és kisgyermek halt meg első életévében, ami azt jelenti, hogy 1.000 élveszülésre 3,6 haláleset jut. E haláleseteknek több mint a fele a szülést követő 24 órán belül következett be. Ugyanebben az évben 371 halvaszülésre került sor.

[Lásd még: *A svájci egészségügy zsebkönyve – Gesundheitswesen Schweiz (Interpharma), 2011. 17. sz.; 2014. 15. sz.; 2016. 30. sz.; A svájci egészségügy 2012. évi statisztikája – Gesundheitsstatistik 2012, 2013. 5. sz.; A svájci egészségügy statisztikai zsebkönyve – Taschenbuch Gesundheit (Bundesamt für Statistik), 2016. 15. sz.; 2016. 34. sz.]*